

چکیده:

زمینه و هدف: اسکواموس سل کارسینوما شایعترین بدخیمی حفره دهان است که معمولاً از شایعترین ضایعه پیش بدخیم دهانی لکوپلاکیا ایجاد می‌شود. برای تغییرات دیسپلازی و بدخیمی، سطح آنتی اکسیدانهای خون و بافت بیماران تغییرات چشمگیری می‌یابد که ممکن است در تشخیص زودهنگام بدخیمی‌ها موثر واقع شود. لذا هدف از انجام این مطالعه ارزیابی آنتی اکسیدانها (آنزیماتیک و غیرآنزیماتیک) در سرم بیماران مبتلا به اسکواموس سل کارسینوما و لکوپلاکیا می‌باشد.

مواد و روش: این مطالعه از نوع مورد شاهدهی است و بر روی ۷۵ نمونه سرم بیماران مبتلا به سل کارسینوم و لکوپلاکیا مراجعه کننده به انستیتو کانسر بیمارستان امام خمینی تهران انجام شد. آنتی اکسیدانهای آنزیماتیک (کاتالاز، گلووتاتیون، سوپراکسید دسموتاز) و غیرآنزیماتیک (اسید اسکوربیک، بتا کاروتن، ویتامین E) در سرم بیماران ارزیابی شد. داده‌های به دست آمده از این مطالعه توسط آزمون ANOVA ارزیابی گردید.

یافته‌ها: نتایج حاکی از آن است که میانگین سنی در گروه کنترل در هر دو جنس همسان و در گروه لکوپلاکیا سن زنان ۴ سال کمتر از مردان (۴۳ در مقابل ۴۷) ($P=0.5$) و در گروه SCC سن زنان ۲ سال بیشتر از مردان (۵۱ در مقابل ۴۹) ($P=0.63$) بود. یعنی زنها نسبت به مردها به طور متوسط در سنین کمتری به لکوپلاکیا و در سنین بالاتر به SCC مبتلا می‌شوند. نتایج نشان داد کاتالاز بعنوان شاخص دفاع آنتی اکسیدانی در گروه لکوپلاکیا در مقایسه با گروه کنترل و گروه SCC به طور قابل توجه و معنی داری افزایش یافت (۷.۲۱ در مقابل ۱.۶۲ و ۱.۵۳) ($P<0.000$). همچنین فعالیت کاتالاز و SOD در نمونه‌های سرم SCC نسبت به گروه کنترل به طور معنی داری کاهش داشت ($P<0.000$). گلووتاتیون نیز در دو گروه لکوپلاکیا و SCC نسبت به گروه کنترل کاهش چشمگیر و معنی داری نشان داد ($P<0.000$). نتایج حاکی از آنست که بتا کاروتن، ویتامین E و اسید اسکوربیک در دو گروه لکوپلاکیا و SCC بصورت معنی داری در مقایسه با گروه کنترل کاهش داشته است بتا کاروتن ($P<0.000$) ویتامین E ($P<0.000$) و اسید اسکوربیک ($P<0.000$).

نتیجه گیری: یافته‌های حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که سطح آنتی اکسیدانهای آنزیماتیک و غیرآنزیماتیک در اسکواموس سل کارسینوما و لکوپلاکیا نسبت به گروه کنترل کاهش معناداری یافته بود. میزان بیان آنتی اکسیدانهای آنزیماتیک و بتا کاروتن در لکوپلاکیا بیشتر از SCC بود؛ این نتایج بیانگر آن است که از روی اندازه گیری سطح آنتی اکسیدانهای بیماران مبتلا به لکوپلاکیا نمی‌توان ضایعات بدخیم دهان را پیش بینی کرد.

کلید واژه: آنتی اکسیدان آنزیماتیک، اسید اسکوربیک، بتا کاروتن، اسکواموس سل کارسینوما، لکوپلاکیا